

BIULETYN
SĄDU NAJWYŻSZEGO
nr 11/2024

z dnia 20 grudnia 2024 r.

Spis treści

	Str.
PYTANIE PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ	2
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ	3
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ	5
UCHWAŁY IZBY KARNEJ	9
UCHWAŁY IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ I SPRAW PUBLICZNYCH	11
UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	14

PYTANIE PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 49/24

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy zarządca przymusowy przedsiębiorstwa ustanowiony na podstawie art. 292a § 1 k.p.k. dla spółki akcyjnej posiada legitymację formalną w postępowaniu cywilnym z udziałem tej spółki w sprawie dotyczącej majątku wchodzącego w skład przedsiębiorstwa?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 152/22 – z dnia 5 listopada 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie:

„Czy umowa kredytu bankowego indeksowanego jest umową
wzajemną w rozumieniu art. 487 § 2 k.c.?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 27/24 – z dnia 6 listopada 2024 r. w składzie 7 sędziów
na wniosek Prezesa Sądu Najwyższego

Właścicielowi nieruchomości, której wartość zmniejszyła się
na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania,
przysługuje odszkodowanie na podstawie art. 129 ust. 2 Prawa
ochrony środowiska, chociażby zmniejszenie to nie miało związku
z ograniczeniami wynikającymi z art. 135 ust. 3a tej ustawy.

III CZP 26/23 – z dnia 8 listopada 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

Sąd jest związany kolejnością żądań określoną przez powoda
także wtedy, gdy powód żąda zwrotu nienależnego świadczenia
obejmującego część nadpłaconych rat z powodu bezskuteczności
niedozwolonych postanowień umowy kredytu, a ewentualnie zwrotu
nienależnego świadczenia spełnionego w wykonaniu nieważnej
umowy kredytu.

**III CZP 20/23 – z dnia 20 listopada 2024 r. w składzie 7 sędziów
na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego**

**Niepodjęcie uchwały z powodu niezyskania większości
głosów właścicieli lokali popierających uchwałę nie może
prowadzić do uwzględnienia powództwa na podstawie art. 25 ust. 1
ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali.**

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

II CSKP 2085/22 – postanowienie z dnia 27 czerwca 2024 r.

W ramach postępowania działowego następuje rozliczenie szkody wywołanej działaniem (zaniechaniem) małżonka w stosunku do składników majątku wspólnego małżonków w trakcie trwania ustroju wspólności ustawowej małżeńskiej, o ile to działanie (zaniechanie) małżonka było zawinione.

II CSKP 548/24 – wyrok z dnia 9 lipca 2024 r.

Wierzycielem alimentacyjnym w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 10 Rozporządzenia Rady (WE) nr 4/2009 w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (Dz.U. UE.L 2009.7.1), może być także osoba fizyczna, która dostarczyła uprawnionemu do alimentów środków utrzymania w miejsce zobowiązanego do ich uiszczania i dochodzi roszczenia regresowego na podstawie art. 140 k.r.o.

II CSKP 926/22 – postanowienie z dnia 24 lipca 2024 r.

Jeżeli okaże się, że w chwili udzielania zabezpieczenia istniał stan rzeczy uzasadniający wystąpienie z roszczeniem, to powstrzymanie się przez obowiązanego – w związku z wydaniem lub także przymusowym wykonaniem postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia – od czynności, których zakazania dochodzi uprawniony na podstawie przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, nie oznacza takiej zmiany stanu

faktycznego, która – z uwagi na zasadę aktualności orzekania (art. 316 § 1 k.p.c.) – miałyby prowadzić do oddalenia powództwa.

Dobrym obyczajem w stosunkach gospodarczych jest powstrzymanie się od wprowadzania na pewien rynek przez wspólnika, który odszedł ze spółki po rozeznaniu techniki i zasad prowadzonej przez nią produkcji, towaru identycznego z dostępnym już na tym rynku, gdyż model opracowała spółka i ona też poniosła związane z tym koszty.

II CSKP 1827/22 – wyrok z dnia 6 sierpnia 2024 r.

Podzielność świadczenia w rozumieniu art. 379 § 2 k.c. należy oceniać z perspektywy możliwości spełnienia świadczenia w częściach przez kilku dłużników lub na rzecz kilku wierzycieli, a nie jak w przypadku art. 491 § 2 k.c. przede wszystkim w kontekście podzielności świadczenia w czasie. Tak ujmowana według art. 379 § 2 k.c. podzielność świadczenia musi być oceniana in casu przy uwzględnieniu charakteru świadczenia w relacji do wielopodmiotowej strony (stron) stosunku prawnego a także woli stron.

II CSKP 2108/22 – wyrok z dnia 6 sierpnia 2024 r.

W sprawie z powództwa osoby trzeciej o zwolnienie od egzekucji rzeczy lub prawa nie zachodzi współuczestnictwo konieczne między wierzycielami egzekwującymi, którzy wszczęli egzekucje na podstawie odrębnych tytułów wykonawczych z tego samego przedmiotu (wierzytelności).

II CSKP 1929/22 – wyrok z dnia 8 sierpnia 2024 r.

Sąd orzekając o odpowiedzialności za niezgodną z prawem decyzję administracyjną dotyczącą podatku od nieruchomości może ustalić, że szkoda w postaci utraconych korzyści poniesiona przez beneficjenta podatku, odpowiada nieuzyskanemu na skutek wadliwej decyzji podatkowi (art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 361 § 2 k.c.).

III CZ 128/24 – postanowienie z dnia 13 sierpnia 2024 r.

Jeżeli nie jest możliwe stanowcze ustalenie daty nadania przesyłki i nie można wykluczyć, że przesyłka ta została nadana w terminie, sąd powinien przyjąć interpretację korzystną dla podejmującego daną czynność i uznać, że nie ma podstaw do uznania jej za bezskuteczną. W takich okolicznościach czynność procesowa strony musi być oceniona jako dokonana w terminie.

I CSK 1966/24 – postanowienie z dnia 29 sierpnia 2024 r.

1. Dopuszczalny jest wniosek pełnomocnika z urzędu wniesiony na podstawie art. 416¹ k.p.c. dotyczący postanowienia rozstrzygającego o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym w przypadku odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

2. Prokonstytucyjna wykładnia art. 416¹ k.p.c. wymaga przyjęcia, że wniosek, o którym mowa w tym przepisie może dotyczyć także postanowienia niekończącego postępowania wydanego w każdej sprawie prawomocnie zakończonej, również w razie zakończenia jej orzeczeniem niemerytorycznym.

I CSK 1401/22 – postanowienie z dnia 2 września 2024 r.

1. Ani art. 6a u.w.m.p.s., ani art. 105 ust. 1 Konstytucji nie dają podstaw do tezy, że nie wszystkie wypowiedzi posłów w trakcie debaty plenarnej wchodzą w zakres sprawowania mandatu posła.

2. Poseł, którego dobra osobiste zostały naruszone działaniem innego posła wchodzącym w zakres sprawowania mandatu, nie jest osobą trzecią w stosunku do naruszającego.

II CSKP 964/23 – wyrok z dnia 6 września 2024 r.

Czynność prawna może mieć bezpośredni związek z działalnością gospodarczą lub zawodową (art. 22¹ k.c.) także wtedy, gdy w kontekście przedmiotu czynności i zakresu prowadzonej działalności nie ma charakteru profesjonalnego (zawodowego).

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 6/24 – z dnia 27 listopada 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

„Czy osoba powołana na urząd I Zastępcy Prokuratora Generalnego – Prokuratora Krajowego niezgodnie z regulacją art. 14 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze z dnia 28.01.2016 r. /t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 390/ z uwagi na nieuzykanie opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, może skutecznie wyrazić pisemną zgodę na złożenie przez Zastępcę Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji wniosku w trybie art. 19 ust. 1 ustawy o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. /t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 145/ do Sądu Okręgowego, czy też wniosek pochodzi w takiej sytuacji od nieuprawnionego podmiotu?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I KZP 7/24 – z dnia 27 listopada 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

„Czy:

a) na mocy decyzji Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska wydanej w dniu 12 stycznia 2024 roku na wniosek Prokuratora Generalnego Adama Bodnara, Jacek Bilewicz został skutecznie powołany na stanowisko I Zastępcy Prokuratora Generalnego pełniącego obowiązki Prokuratora Krajowego,

b) Czy wykonując to stanowisko, prokurator Jacek Bilewicz mógł skutecznie powierzyć Piotrowi Kowalikowi pełnienie funkcji Prokuratora Okręgowego w Warszawie,

c) Czy Piotr Kowalik, powołany w w.w. sposób do pełnienia

funkcji Prokuratora Okręgowego w Warszawie, jako prokurator okręgowy właściwy ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji, był uprawniony do złożenia pisemnej zgody na pisemne wystąpienie przez Komendanta Stołecznego Policji do Sądu Okręgowego w Warszawie o zarządzenie kontroli operacyjnej w przedmiotowej sprawie, w oparciu o przepis art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (Dz. U. 2024.145 t.j. z dnia 6 lutego 2024 roku)?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

UCHWAŁY IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ I SPRAW PUBLICZNYCH

I NZP 2/24 – z dnia 26 listopada 2024 r. w składzie 7 sędziów na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy do rozpoznania skargi o wznowienie postępowania – złożonej na wyrok sądu, który uznał się w nim za właściwy z naruszeniem normy konstytucyjnej oraz z naruszeniem normy ustawowej – właściwy jest zgodnie z art. 405 k.p.c. sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, czy też sąd, który w czasie orzekania w zaskarżonej sprawie był właściwy na podstawie ustawy, i która to właściwość nie budzi wątpliwości konstytucyjnych, jeśli skarżący złożył swoją skargę bezpośrednio do tego sądu?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I NZP 3/23 – z dnia 28 listopada 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie:

„1. Czy rozpoznanie przez sąd przełożony nad sądem, przed którym toczy się postępowanie, skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu w składzie jednego sędziego ukształtowanym na podstawie art. 15z^zs¹ ust. 1 pkt 4 zd. 1 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.) stanowi przyczynę nieważności postępowania z powodu sprzeczności

składu sądu z przepisami prawa w świetle art. 379 pkt 4 *intus* k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 75):

w przypadku odpowiedzi pozytywnej:

2. Czy skutek niezastosowania przez sąd powszechny art. 15zszs' ust. 1 pkt 4 zd. [ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.)] zgodnym z przepisami prawa – w 4. rozumieniu art. 379 pkt 4 *intus a contrario* k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 75) jest skład trzech sędziów sądu przełożonego, przed którym toczy się postępowanie, ukształtowany na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 75), czy też na podstawie art. 15zszs¹ ust. 1 pkt 4 zd. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji

**kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.)?”
postanowiono umorzyć postępowanie.**

UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

**III UZP 1/24 – z dnia 27 listopada 2024 r. w składzie 7 sędziów
na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego**

W sprawie z odwołania od decyzji odmawiającej prawa do renty z uwagi na brak niezdolności do pracy (art. 57 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 12 i art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2024 r., poz. 1631) – w przypadku ustalenia celowości przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie - sąd jest uprawniony do przyznania renty szkoleniowej (art. 60 ust. 1 tej ustawy) na okres 6 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku i prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na okres wsteczny od złożenia wniosku o świadczenie.